

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να τονίσετε τις παρακάτω λέξεις και να αιτιολογήσετε τον τονισμό:

ο ἀνηλικος, το πληθος, ἔχω, ο θειος, των ὠραιων, οι ναυται, οι οικoi, τοις κηποις, τας ωρας, τους ἀνθρωπους, το ῥευμα.

2. Να συμπληρώσετε τα κενά στις επόμενες φράσεις με τους κατάλληλους τύπους του εἰμί:

- α. ὁ ἀληθῆς φίλος..... ἄλλος ἑαυτός.
β. ἐγὼ ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος.
γ. οἱ τῶν Σπαρτιατῶν νέοι πολῖται χρηστοὶ
δ. ὑμεῖς ἄνδρες γενναῖοί καὶ τῆς πόλεως τείχος.
ε. σὺ..... ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠυδόκησα.
στ. Ἐγὼ οὐκ..... ὁ αὐτὸς νῦν καὶ τότε.
ζ. χαλεπὸν..... τὸ καλόν.

3. Να βάλετε στη σωστή πτώση του ενικού ή του πληθυντικού τα ονόματα που είναι σε παρένθεση:

- α. Ἐν τοῖς γυμνασίοις οἱ (θεατῆς) τὰς (ἀρετῆ) τῶν (νεανίας) θαυμάζουσιν.
β. Οἱ..... (πολίτης) πείθονται τοῖς λόγοις τῶν (νομοθέτης) καὶ τῶν (δικαστῆς).
γ. Ἰδίας νόμιζε τὰς (συμφορὰ) τῶν φίλων.
δ. Εἰπέ ἡμῖν, ᾧ (σοφιστῆς), πόθεν εἶ;
ε. Μέγα ἐστὶ τὸ κράτος (=ἡ δύναμη) τῆς (θάλασσα).
στ. Οἱ ὑπηρέται ἀπέθεσαν τὸν οἶνον ἐν τῇ (τράπεζα).

4. Να τοποθετήσετε στην κατάλληλη πτώση τις λέξεις που βρίσκονται στις παρενθέσεις με τη σειρά που δίνονται:

- α. Τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἄγαλμα τοῦ Διὸς..... πεποιημένον ἐστὶ καὶ ἐλέφαντος (= ἀπὸ ελεφαντόδοντο) (χρυσός, γεν. εν.).
β. Ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ χειρὶ φέρει Νίκην ἐξ ἐλέφαντος καὶ ταύτην καὶ χρυσοῦ, ἔχουσαν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ..... (στέφανος, αιτ. εν.).
γ. Ὁ ὄρνις (=πουλί) ὁ ἐπὶ τῷ καθήμενός ἐστιν ὁ ἀετὸς (σκηπτρον).
ε. ὁ γεωργὸς τὴν..... (ἔλαφος) ἐν..... (ἄμπελος, δοτ. ενικού) εὐρίσκει.
στ. οἱ ἄνθρωποι ἐν..... (ναός) τοὺς θεοὺς θεραπεύουσι (=λατρεύουν) καὶ θύουσιν αὐτοῖς..... (ζῶον).

5. Στην άσκηση που ακολουθεί να συμπληρωθούν τα κενά με τον κατάλληλο τύπο της δεικτικής αντωνυμίας οὗτος – αὕτη – τοῦτο.

- α. οὐκ ἦλθον εἰς.....τὴν πόλιν.
 β. οἱ τόποιχθαμαλοί εἰσι.
 γ. γένοιτο, Κύριε, τῇ ἡμέρᾳ.....ἀναμαρτήτους φυλαχθῆναι ἡμᾶς.
 δ. ἐν τῷ σταδίῳἀγὼν γίγνεται.
 ε. ἐν..... ταῖς ὁδοῖς ἐπορεύετο.

6. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω προτάσεις με αντίστοιχους ρηματικούς τύπους παρατατικού, μέλλοντα, αορίστου, παρακειμένου και υπερσυντέλικου σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα:

- Οἱ ναῦται τὰ ἰστία ἔλυνον // λύσουσι//ἔλυσαν // λελύκασιν // ἐλελύκεσαν.
 α. Οἱ Θηβαῖοι//.....//.....//.....//..... (πέμπω) τοῖς Λακεδαιμονίοις πρέσβεις.
 α. Ὑμεῖς τοὺς ἐχθροὺς.....//.....//.....//.....//..... (διώκω).
 γ. Οὗτοι//.....//.....//.....//.....(πείθω) τοὺς Αἰγινήτας στρατεύειν.
 δ. Ὁ Κέρβερος.....//.....//.....//.....//.....τὰς πύλας τοῦ Ἄδου (φυλάττω).

7. Να σχηματίσετε τις μετοχές και τα απαρέμφατα που λείπουν.

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ
παύειν			
	ἢ ὀρίσουσα		
		κηρῦξαι	
			ὁ τετριφώς
διαπράττειν			
		τὸ πείσαν	
	ἄλιεύσειν		
ἢ καταγράφουσα			
			ἠλπικέναι

8. Να σχηματίσετε τις πτώσεις που σας ζητούνται για το κάθε ουσιαστικό.

- ἰππεύς—> γενική ενικού..... / /αιτιατική πληθυντικού.....
 ἐπίθεσις—> κλητική ενικού..... / /δοτική πληθυντικού.....
 ὄραμα—> δοτική ενικού..... / /δοτική πληθυντικού.....

είσβολεύς—> αιτιατική ενικού..... // δοτική πληθυντικού.....
 ἀδάμας—> κλητική ενικού..... // γενική πληθυντικού.....
 ἰμάς—> δοτική ενικού..... // δοτική πληθυντικού.....
 λέων —> κλητική ενικού..... // αιτιατική πληθυντικού.....
 θεράπων—> δοτική ενικού..... // δοτική πληθυντικού.....

9. Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με τους κατάλληλους τύπους του ρήματος εἰμί στον ενεστώτα και στον παρατατικό.

- α. Ὁ χρηστός ἀνὴρ εὐδαίμων
 β. Αἱ πονηραὶ ἐλπίδες κακοὶ σύμβουλοι
 γ. Σὺν εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.
 δ. Ἐγὼ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργός
 ε. Οὐκ ἡμεῖς αἵτιοι τούτων ἀλλ’ ἡ τύχη.
 στ. Οὐ γινώσκομεν ὅτι ὑμεῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ.

10. Να συμπληρώσετε τους χρόνους των ρημάτων οι οποίοι λείπουν.

ΕΝΕΣΤ.	ΠΑΡΑΤΑΤ.	ΜΕΛΛΩΝ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ	ΠΑΡΑΚ.	ΥΠΕΡΣ.
παύετε					
	ἐκάλυπτες				
		ἀπαλλάξομεν			
			κατέπεισαν		
πταίω					
		κατορῦξει			

11. Να συμπληρώσετε τις πτώσεις των ουσιαστικών που λείπουν από τις παρακάτω στήλες.

ΟΝ. ἡ θάλασσα τό μέταλλον
 ΓΕΝ. τῶν ψυχῶν
 ΔΟΤ. τῷ κήπῳ
 ΑΙΤ.
 ΚΛ. ὃ ψυχαί (ὃ) μέταλλον

12. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω προτάσεις τοποθετώντας το ρήμα της παρένθεσης στον κατάλληλο τύπο του ενεστώτα, του παρατατικού, του μέλλοντα και του αορίστου.

- α. Οἱ νόμοι τὸν δῆμον
 (παιδεύω)
 β. Ὁ στρατιώτης τάφρον
 (καταλαμβάνω)

(ὀρύττω=σκάβω)

γ. Ὑμεῖς τοὺς κήρυκας εἰς φρέαρ (ρίπτω)

δ. Σὺν τὰς γνώμας τῶν ἀνθρώπων (τρέπω)

ε. Οὗτος ἀεὶ κατὰ τοὺς νόμους

(πράττω)

στ. Ἐν τῷ Πηλίῳ ὄρει ἡμεῖς

(διατρίβω)

13. Να σχηματίσετε στον ίδιο αριθμό και στο ίδιο πρόσωπο τους χρόνους των ρημάτων που λείπουν από τις παρακάτω στήλες.

<u>ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ</u>	<u>ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ</u>	<u>ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ</u>	<u>ΑΟΡΙΣΤΟΣ</u>
.....	ἤκουες
διώκουσι(ν)
.....	ἔγραψας
.....	ἐρρίπτετε
.....	ἐπιτάσσουσι(ν)

14. Να συμπληρώσετε τους χρόνους των ρημάτων οι οποίοι λείπουν.

ΕΝΕΣΤ.	ΠΑΡΑΤ.	ΜΕΛΛΩΝ	ΑΟΡΙΣΤ.	ΠΑΡΑΚ.	ΥΠΕΡΣ.
διαγράφεις					
	ἠλπίζετε				
		φθάσομεν			
			ἐφύλαξεν		
θεραπεύουσι					

15. Να σχηματίσετε τα απαρέμφατα των παρακάτω ρημάτων.

	ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΜΕΛΛΩΝ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ
παιδεύω:
πράττω:
κόπτω:
ὀρίζω:

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ – Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

16. Να σχηματίσετε τις μετοχές των παρακάτω ρημάτων και στα τρία γένη.

	ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΜΕΛΛΩΝ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ
ταράσσω

τρίβω

θαυμάζω

17. Να αντικαταστήσετε τα ρήματα σε όλους τους χρόνους προσέχοντας το πρόσωπο και τον αριθμό:

Ενεστώτας	Παρατατικός	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακειμένος	Υπερσυντέλικος
βλάπτομαι					
πολιτεύη/ει					
ψεύδεται					
πείθομαι					
παιδεύεται					
λύονται					
διώκη/ει					
γυμνάζεσθε					
κρυπτόμεθα					
στρατεύομαι					
ταράττονται					
γράφεται					
ἀλλάττεται					
πράττονται					

18. Να σχηματίσετε τις πτώσεις των ουσιαστικών που βρίσκονται σε παρένθεση.

τῆ (ἡ ψυχή)	τοῖς (ὁ ταμίας)
αἱ (ἡ λύπη)	τῷ (ὁ κόσμος)
τῆς (ἡ δόξα)	τοῖς (ὁ ἄνθρωπος)
τῶν (ἡ μέλισσα)	αἱ (ἡ νῆσος)
τοῦ (ὁ ἀθλητής)	τοῖς (το δῶρον)
ῶ (ὁ ποιητής)	τῆς (ἡ πόλις)

οἱ (ὁ νεανίας) τόν (ὁ ἱππεύς)

19. Να σχηματίσετε για κάθε ρήμα τον κατάλληλο τύπο.

παιδεύω (γ΄ πληθυντικό ενεστώτα):

κηρύσσω (α΄ ενικό παρατατικού):

πράττω (α΄ πληθυντικό μέλλοντα):

διώκω (β΄ ενικό αορίστου):

τοξεύω (γ΄ ενικό παρακειμένου):

ἐλπίζω (α΄ ενικό αορίστου):

ἄθροίζω (γ΄ ενικό παρακειμένου):

τριβώ (γ΄ πληθυντικό μέλλοντα):

κρύπτω (α΄ ενικό υπερσυντελικού):

20. Να συμπληρώσετε τα κενά των ακόλουθων προτάσεων με τη σωστή πτώση των λέξεων που είναι στην παρένθεση:

α) Πλάτων εἶπε τὴν παιδείαν (ἄνθρωπος, δοτ. πλ.) δεύτερον ἥλιον εἶναι.

β) Οὐδὲν ἄνευ (πόνος, γεν. εν.) καὶ (ἐπιμέλεια, γεν. εν.) οἱ θεοὶ διδῶσιν (= δίνουν) (θνητός, δοτ. πλ.).

γ) Κύριε, λῦσαι (= λύτρωσε) τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ (γλῶσσα, δοτ. εν., γεν. εν.).

δ) Τὸ πείθεσθαι μέγιστον ἀγαθὸν ἐστὶ καὶ ἐν (πόλις, δοτ. εν.) καὶ ἐν (στρατιά, δοτ. εν.) καὶ ἐν (οἶκος, δοτ. εν.).

ε) Ὅστις πρὸς (ἀγαθὸς ἄρχων, αιτ. εν.) καὶ ἐν (πόλεμος, δοτ. εν.) στασιάζει, πρὸς τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν στασιάζει.

στ) Οὐδὲν δύναται γενέσθαι ἄνευ (τοξότης, γεν. πλ.) καὶ (ἱππεύς, γεν. πλ.).

ζ) Ὀνειδιζόμενός ποτε Ἀρίστιππος ὅτι (πονηρὸς ἄνθρωπος, δοτ. εν.) ἐλεημοσύνην ἔδωκε, οὐ (ὁ τρόπος, αιτ. εν.), εἶπεν, ἀλλὰ (ὁ ἄνθρωπος, αιτ. εν.) ἠλέησα.

η) Οἱ κακοὶ οὔτε (νόμος, δοτ. πληθ.) οὔτε (λόγος ἀγαθὸς, δοτ. πλ.) πείθονται.

21. Να συμπληρώσετε τις ακόλουθες προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο οριστικής των ρημάτων που είναι στην παρένθεση:

α) Πολυκλῆς (πειθῶ, ἀόρ.) τοὺς ἄρχοντας ταῦτα ποιεῖν.

β) Οὗτοι πάντα τὰναντία τούτων (λέγω, παρατ.).

γ) Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀριαῖον (συντάττομαι, ἀόρ.) βουλόμενοι εἰς χεῖρας ἐλθεῖν (= να συμπλακούν).

- δ) Οἱ στρατιῶται (ὀρύττω, παρατ.) τάφρον κύκλω περὶ τὴν πόλιν.
ε) Τοὺς ἀγγέλους τούτου ἐγὼ οὐκ (δέχομαι, ἀόρ.).
στ) Αὕτη (προσκρούω, παρατ.) ἀνθρώπων πονηρῶ.
ζ) Αἱ νῆες (ἐκπλέω, παρατ.) ἔξω τοῦ λιμένος.
η) Οὗτοι πρὸ βασιλέως (τάττομαι, υπερσ.).
θ) Οἱ Ἑλληνας ταύτην τὴν ἡμέραν οὕτως (πορεύομαι, παρατ.).

22. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο οριστικής του εἰμί:

- α) Ἡ Ἐπίδαμνος (ενεστ.) πόλις ἐν τῇ Ἡπείρῳ.
β) Ἴππαρχος καὶ Θεσσαλὸς ἀδελφοὶ (παρατ.).
γ) Αἱ πύλαι (παρατ.) χαλκαῖ, οἱ δὲ πύργοι ὑψηλοί.
δ) Σοφώτατοι σύ τε καὶ Πῶλος (ενεστ.).
ε) Τὸ τεῖχος (παρατ.) εἴκοσι ποδῶν.
ζ) Ὑμεῖς (παρατ.) οἱ τοῦ δεσποτηρίου φύλακες;
η) Ὡ παῖδες, ὑμεῖς (ενεστ.) πατέρων ἀγαθῶν.
θ) Ἡ τύχη καὶ ὁ Φίλιππος (παρατ.) τῶν ἔργων κύριοι.
ι) Ἐγὼ _____ (ενεστ.) τὸ φῶς.
κ) Οἱ ἄνθρωποι οὐκ ἀεὶ ἀγαθοὶ _____ (ενεστ.).
λ) Ζεὺς _____ (παρατ.) πατὴρ ἀνδρῶν καὶ θεῶν.
μ) Καὶ _____ (μελ.) οὗτοι σωτῆρες ὑμῖν.
ν) Ἐὰν ἦς φιλομαθής, _____ (μελ.) πολυμαθής.

23. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο της οριστικής.

- α) Οἱ ἐναντίοι εἰς Τροίαν _____ (στρατεύω, ἀόρ.).
β) Οἱ σοφοὶ ἄνδρες δικαίως _____ (θαυμάζομαι, πρτ.).
γ) Ὑμεῖς _____ (παιδεύομαι, πρκ.) πείθεσθαι τοῖς ἄρχουσι.
δ) Ὁ Κύκλωψ λίθῳ τὸ στόμιον τοῦ σπηλαίου _____ (ἀποκλείω, ἀόρ.).
ε) _____ (προσεύχομαι, πρτ.) θεοῖς καὶ ἥρωσι σωθῆναι.
στ) Τήνδε τὴν ἐπιστολὴν σὺν _____ (πέμπω, ἀορ.) αὐτῷ.
ζ) Τότε σὺ _____ (ψεύδομαι, ἀόρ.).
η) Ὅρκος ἀπίστων _____ (γράφωμαι, πρκ.) εἰς ὕδωρ.

24. Να συμπληρώσετε με τον ζητούμενο τύπο των ουσιαστικών.

- α) Νομίζομεν τὸν _____ (πολίτης) ψυχὴν τῆς πολιτείας.
β) Οἱ _____ (σοφιστής) διελέγοντο τοῖς _____ (πλούσιος).
γ) Ἡ φύσις ἄνευ _____ (μάθησις, γεν.) τυφλὸν ἐστί.
δ) Σὺ παιδείας καὶ _____ (δόξα) ἐπιθυμεῖς.
ε) Ἐγὼ ἠγοῦμαι πλοῦτον καὶ _____ (πίστις) συμμάχους _____ (πόλις, γεν.)

25. Να αντικαταστήσετε τα ρήματα σε όλους τους χρόνους προσέχοντας το πρόσωπο και τον αριθμό:

Ενεστώτας	Παρατατικός	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακειμένος	Υπερσυντέλικος
βλάπτομαι					
πολιτεύη/ει					
ψεύδεται					
πείθομαι					
παιδεύεται					
λύονται					
διώκη/ει					
γυμνάζεσθε					
κρυπτόμεθα					
στρατεύομαι					
ταράττονται					
γράφεται					
παρασκευάζη/-ει					
ἀλλάττεται					
πράττονται					
παύεσθε					
πλήττονται					
ὀρίζη/-ει					
δεχόμεθα					
εὔχομαι					

26. Να βάλετε τα ουσιαστικά στις κατάλληλες πτώσεις:

τῶ	(ὁ υἱός)	αἱ	(ἡ ψῆφος)
τοῖς	(ὁ στρατηγός)	τὸν	(ὁ καρπός)
τῶν	(ὁ ἵππος)	τὴν	(ἡ κάμηλος)
τοὺς	(ὁ ἰατρός)	τὰς	(ἡ ὁδός)
τοῦ	(ὁ ἥλιος)	ᾧ	(ὁ δοῦλος)
τῆ	(ἡ ὁδός)	τῆς	(ἡ ἔλαφος)
τὰ	(τὸ δῶρον)	τοῖς	(τὸ μῆλον)
τοὺς	(ὁ νεανίας)	τὴν	(ἡ γλῶττα)
τὰς	(ἡ αἰχμή)	τοῖς	(ὁ πολίτης)
ᾧ	(ὁ δεσπότης)	τῆς	(ἡ θῆρα)

τῆς	(ἡ ἄμυνα)	ῶ	(ὁ πολίτης)
τὴν	(ἡ κομιδὴ)	οἶ	(ὁ γυμναστής)

27. Να βάλετε τα ουσιαστικά της γ' κλίσης στις κατάλληλες πτώσεις:

οἶ	(ὁ λέων)	τῶν	(ὁ ἱερεὺς)
τῶν	(ὁ ἄρχων)	τὴν	(ἡ τέρψις)
τὸν	(ὁ γίγας)	τοῖς	(ὁ μάντις)
τοῖς	(ὁ ἰμάς)	τῆ	(ἡ φύσις)
τὸν	(ὁ Ξενοφών)	τάς	(ἡ κτῆσις)
τοῦ	(ὁ θεράπων)	τοῖς	(ὁ ἐλέφας)